

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a VI-a

Cristina Benga
Aurora Ciachir
Niculina Filat
Mihaela Ghițiu
Ioana Niculae

CORINT
LOGISTIC

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

Cuvânt-înainte

Cu emoția reîntâlnirii în suflet, vă întâmpinăm anul acesta prin cuvintele pe care Domnul nostru Iisus Hristos le-a rostit după Învierea Sa: **Bucurați-vă!**

Da, bucurați-vă!

Bucuria deplină și pacea au venit prin Învierea Mântuitorului, ele intră în definirea creștinului, deci și a noastră. Sunt darurile Lui, vestite mai întâi Apostolilor, la Cina cea de Taină: *Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă* (Ioan 14, 27), *ca bucuria Mea să fie în voi și ca bucuria voastră să fie deplină* (Ioan 15, 11).

Încă de anul trecut am învățat să pregustăm bucuria în fiecare zi, să ne minunăm de măreția și frumusețea creației lui Dumnezeu. Cu încântare, am descoperit perfecțiunea legilor Sale, ascunse în fapaturi. Am învățat să o găsim citind cuvintele prorocilor, pline de nădejdea venirii lui Mesia pe pământ. Am cugetat la dreptii Vechiului Testament, ne-am hrănit din înțelepciunea lor. Am privit în sufletele noastre și la oamenii de lângă noi, am descoperit în om strălucirea chipului lui Dumnezeu. Am înțeles că iubirea și prietenia adevărată, bazată pe respect și reciprocitate, ne pot umple sufletul de bucurie.

Dar anul acesta suntem chemați să descoperim bucuria desăvârșită în Hristos, întregită prin încă un dar: al păcii cu Dumnezeu, cu sine și cu aproapele. Prin Înviere, Mântuitorul a dat acest dar tuturor. *Pace vouă!* este salutul Său către ucenici. Bucuria și pacea izvorăsc din iubirea împărtășită, o iubire jertfelnică, plină de lumină. Ele stau ascunse în cuvintele Mântuitorului la Cina cea de Taină: *Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc* (Ioan 15, 14). Și cum au devenit Apostolii prietenii Lui? Păzind porunca Sa: *Să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu* (Ioan 15, 12).

Dar dacă suntem chemați să Îl urmăm pe Hristos, să fim ucenicii Lui, înseamnă că aceste cuvinte sunt și pentru noi. Ai Cui prieteni putem fi? Ai lui Dumnezeu! A Cui bucurie o putem trăi deplin? A lui Hristos! Vă dați seama? Să fim prieteni cu Izvorul vieții, al bucuriei, al păcii, al dragostei, ce poate fi mai minunat?

În acest an, vom învăța împreună, de la Hristos, să ne iubim unii pe alții. Începem astfel: **Bucurați-vă! Pace vouă!** *Să ne numărăm și noi printre cei cărora Domnul le va spune: Voi sunteți prietenii Mei!*

AUTOARELE

Cuprins

Cuvânt-înainte	3	Recapitulare	57	
Ghid de utilizare a manualului	5	Evaluare	58	
Competențe generale și specifice	6			
Să ne amintim din clasa a V-a	7			
Domeniul I				
DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUT OMULUI				
Unitatea de învățare: DOMNUL IISUS HRISTOS, DUMNEZEU ADEVĂRAT ȘI OM ADEVĂRAT 11				
1. Țara Sfântă în vremea Mântuitorului				
Hristos				12
2. Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos				16
3. Botezul Domnului				20
4. Iisus Hristos, Învățătorul lumii				24
5. Iisus Hristos, Mântuitorul lumii				28
6. Înălțarea Domnului Iisus Hristos				32
Lectură cu folos – Sfinții Evangheliști (I)				36
Recapitulare				37
Evaluare				38
Domeniul al II-lea				
IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI				
Unitatea de învățare: ÎMPLINIREA VIEȚII OMULUI PRIN ÎNTÂLNIREA CU MÂNTUITORUL 39				
1. Mărturii despre ajutorul primit de la				
Dumnezeu				40
2. Recunoștința pentru binele primit				44
3. Efortul pentru schimbarea vieții				48
4. Mărturisirea credinței în Iisus Hristos				52
Lectură cu folos – Sfinții Evangheliști (II)				56
Domeniul al III-lea				
VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ CU SEMENII				
Unitatea de învățare: A TRĂI ÎMPREUNĂ CU SEMENII. ÎNVĂȚĂTURA MÂNTUITORULUI 59				
1. Rugăciunea, temei și putere a vieții creștine ..				60
2. Rugăciunea <i>Tatăl nostru</i>				64
3. Iertarea, semn al bunătății sufletești				68
4. Milostenia, manifestare a iubirii față				
de semeni				72
Proiect educațional interdisciplinar				
Virtutea iertării și efectul ei asupra vieții. ...				76
Lectură cu folos – Din învățăturile				
bătrânilor sau <i>Patericul</i>				78
Recapitulare				79
Evaluare				80
Domeniul al IV-lea				
VIAȚA COMUNITĂȚII ȘI SĂRBĂTORILE CREȘTINE				
Unitatea de învățare: TRADIȚII DIVERSE LA MARILE SĂRBĂTORI				81
1. Tradiții de Crăciun. Tradiții de Paști				82
2. Pelerinaje și procesiuni creștine				86
Proiect educațional interdisciplinar				
La drum cu Dumnezeu				90
Lectură cu folos – <i>Patericul românesc</i>				92
Recapitulare				93
Evaluare				94
Recapitulare finală				95
Evaluare finală				96

Competențe generale și specifice

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

- 1.1. Prezentarea cronologică a principalelor evenimente din viața și activitatea Mântuitorului Iisus Hristos, pe baza textelor biblice.
- 1.2. Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale.
- 1.3. Selectarea de informații adecvate din surse și cu mijloace variate, pe teme cu relevanță moral religioasă.

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

- 2.1. Prezentarea unor modele spirituale, pe baza textelor biblice, religioase, literare studiate.
- 2.2. Relaționarea pozitivă cu colegii, în activități, sarcini de învățare. situații-problemă, utilizând reguli de comportament moral-religios.

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

- 3.1. Analizarea unor moduri de manifestare a diversității religioase în viața personală, a grupurilor de apartenență, a comunității.
- 3.2. Asumarea unor responsabilități față de sine și față de ceilalți, prin raportarea la valorile moral-religioase.
- 3.3. Analizarea rolului diferitelor sărbători și tradiții religioase în viața personală și a comunității, cu identificarea de elemente de specificitate pentru diferite comunități.

Domeniul I
Dumnezeu Se face cunoscut omului

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE

**Domnul Iisus Hristos,
Dumnezeu adevărat și Om adevărat**

Mântuitorul Hristos

- 1. Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos**
- 2. Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos**
- 3. Botezul Domnului**
- 4. Iisus Hristos, Învățătorul lumii**
- 5. Iisus Hristos, Mântuitorul lumii**
- 6. Înălțarea Domnului Iisus Hristos**

Lectură cu folos
Recapitulare. Evaluare

Lecția 1

*Și mare va fi stăpânirea
Lui și pacea Lui nu
va avea hotar. Va
impărăți pe tronul și peste
impărăția lui David,
ca s-o întărească și s-o
intemeieze prin judecată
și prin dreptate, de acum
și până-n veac.
Isaia 9, 6*

Ierusalimul în vremea lui Iisus Hristos

Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos

Prezența și lucrarea lui Dumnezeu în istoria poporului evreu s-au făcut simțite prin promisiunea unui Mântuitor și a unui ținut binecuvântat, Țara Făgăduinței sau Canaanul (care corespunde astăzi, în cea mai mare parte, Israelului). El i-a călăuzit mereu, i-a eliberat de sub robia egipteană și i-a ajutat pe conducătorii evreilor să păstreze credința monoteistă. Influențați de marile civilizații ale Mesopotamiei și Egiptului și ocupați mai târziu de romani, evreii nu și-au pierdut credința și nu au renunțat la tradițiile lor. De aceea, **Dumnezeu a ales acest popor din care urma să se nască Fiul Său, Domnul Iisus Hristos. Astfel, aici a luat naștere creștinismul.** Tot în această țară au trăit Apostolii, ucenicii Săi, și s-au conturat primele forme de organizare a Bisericii. Cu trecerea timpului, această regiune geografică, situată pe malul estic al Mării Mediterane, se va numi Țara Sfântă.

Deși în perioada respectivă cultura greacă și cea romană aveau o influență semnificativă, evreii și-au păstrat modul specific de viață. Trăiau simplu, nu departe de apă. Evitau zonele deschise de câmpie și organizau piețele la periferia satului. Viața lor zilnică se desfășura fie în afara casei, fie în curți sau pe

acoperișuri, pentru că ploua foarte rar. Ei îngrijeau animalele, măcinau grâu, pescuiau, cultivau pământul sau țeseau. Doar atelierele tăbăcarilor și ale olarilor erau așezate la marginea comunității.

În zilele de Sabat (ziua de odihnă) sau de sărbătoare, femeile și bărbații mergeau la Templu sau la sinagogă. Aici obișnuiau să citească un fragment din Tora (cartea sfântă) așezați pe băncuțe sau pe rogojini. După ce se termina acest ceremonial, familiile organizau o masă festivă, marcând astfel sărbătoarea religioasă. Un rol important îl aveau și pelerinajele de la Ierusalim, unde evreii cântau și dansau. La Templu se ascultau învățăturile înțelepților și ale rabinilor.

Vocabular

- **a propovădui** = a răspândi învățătura despre Dumnezeu.
- **islam** = religia musulmană.
- **monoteism** = credința într-un singur Dumnezeu.
- **periferie** = margine.
- **rabin** = îndrumător religios pentru comunitatea iudaică.
- **sinagogă** = loc de adunare și rugăciune în vremea Mântuitorului.

Înțelege textul

1. Argumentează motivele pentru care ținuturile locuite de evrei poartă numele de Țara Sfântă. Numele de Țara Făgăduinței era folosit și în vremea Mântuitorului?

2. Care era viața zilnică a evreilor în vremea Domnului Iisus Hristos? Numai la Templu se puteau asculta învățăturile rabinilor?

Citește și răspunde

Viața socială a evreilor era diferită în funcție de statutul fiecărei familii. Micile comunități erau alcătuite din oameni bogați, care aveau mult timp liber, dar și din oameni modești. Primii dețineau pământ pe care îl lucrau și cu recoltele obținute făceau comerț. Evreii acordau o atenție sporită bănilor publice și sănătății. Tratamentele se bazau pe plante, iar vindecarea unui bolnav revenea adesea în sarcina fariseilor, care erau conducătorii religioși ai vremii. Printre preocupările lor importante erau educația, pe care o făceau în familie, dar și ritualurile de nuntă și înmormântare. Oamenii de rând se ocupau cu păstoritul, cu meșteșugurile, cu tâmplăria, cu țesătoria, cu pescuitul sau alte lucrări gospodărești.

Toate acestea serveau comunității și dezvoltau relații de respect.

Imagini din Țara Sfântă

1. Cu ajutorul textului și al imaginilor de mai sus descrie diferite aspecte din viața socială a populației evreiești din vremea Mântuitorului.

2. În pildele rostite, Iisus Hristos dădea multe exemple desprinse din viața de zi cu zi. Discută, împreună cu profesorul de religie, de ce Mântuitorul a ales această modalitate de a vorbi oamenilor.

Scene din viața zilnică a evreilor

Caută și vei afla

- Vizionează pe Youtube filme documentare despre Țara Sfântă.
- Ierusalimul este cetate sfântă pentru cele trei mari religii monoteiste: iudaism, creștinism și islam. Accesează pagina www.filmdocumentare.com și vizionează documentarul: *Ierusalim – o poartă către istorie și credință*.

Intră în joc

Peisajele descrise în Sfânta Scriptură sunt foarte variate: munți, văi, deșert, mare. În partea de nord a Țării Sfinte este situată valea roditoare a râului Iordan. La răsărit de aceasta se înalță podișuri, unde pasci și vite. Spre apus sunt dealuri împădurite. Până la Marea Mediterană și în jurul Mării Galileii se întinde o câmpie roditoare.

Rezolvați cerințele:

1. Priviți cu atenție harta Țării Sfinte de pe coloana alăturată și realizați, împreună cu profesorul de religie și colegii, o excursie imaginară. Colectivul clasei se va împărți pe grupe. Unii elevi vor fi ghizi, iar alții excursioniști.
2. Alegeți, împreună cu colegii, o zonă de pe hartă și încercați să aduceți completări legate de relief, tradiții, port, arhitectură.
3. Citiți din Sfânta Scriptură fragmentele din Sfânta Evanghelie după Ioan 10, 7-8 și Sfânta Evanghelie după Marcu 6, 3. Identificați meseriile cunoscute în vremea Mântuitorului.

Țara Sfântă

Activitate interactivă

Deși Țara Sfântă este locuită majoritar de evrei și de musulmani, creștinii își pot manifesta și ei credința pe aceste meleaguri. Tezaurul său spiritual ne amintește permanent de activitatea de propovăduire pe care a avut-o aici Mântuitorul Hristos.

- Realizează în caiet tabelul de mai jos și completează cu ajutorul profesorului spațiile libere:

Denumire	Țara Sfântă	Țara natală
Relief	.....	munți.....
Locuitori	.....	.....
Meserii practicate	păstoritul	
Lăcașul de cult	.....	biserica
Credința	monoteistă	.....
Educația	.....	familie, școală

- Observă asemănările dintre Țara Sfântă și țara natală.
- De ce este Țara Sfântă vizitată de creștinii din întreaga lume?

Portofoliu interdisciplinar

Realizează un **colaj** sau un **jurnal de călătorie** care să aibă unul din următoarele titluri:

- Călătorie în Țara Sfântă;
- Obiceiuri din Israelul de ieri și de azi;
- Calitățile poporului evreu.

Mozaic intercultural

În zilele noastre, teritoriul Țării Sfinte este vizitat de mulți pelerini, atât creștini, cât și de alte religii. Printre locurile unde ei se roagă și re trăiesc istoria pe care o amintește și Sfânta Scriptură se află: Ierusalimul, Cana Galileii, Betleemul, Nazaretul, Ierihonul și râul Iordan.

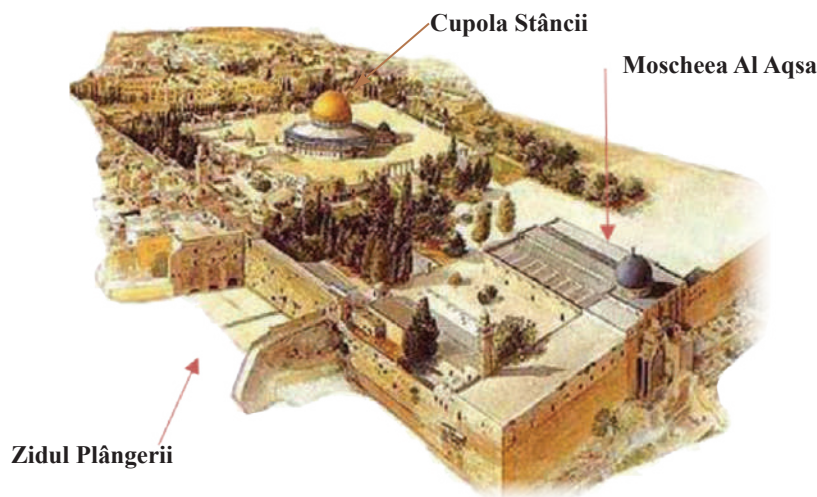
Ierusalimul este centru religios pentru cele trei mari religii monoteiste. Aici se găsesc monumente reprezentative cum ar fi:

a. **pentru iudaism** – **Zidul Plângerii** sau **Zidul de Apus** (un fragment ce măsoară 57 metri din cel de-al doilea templu distrus de către romani în anul 70 d.H.). Este cel mai sfânt loc de rugăciune și pelerinaj pentru evrei.

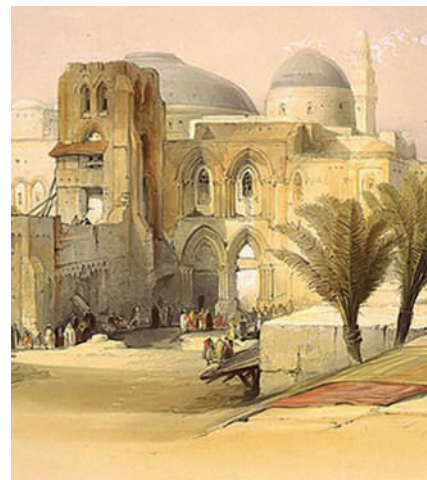
b. **pentru creștinism** – **Biserica Sfântului Mormânt** (locul unde a înviat Hristos). Este cel mai sfânt loc pentru creștini.

c. **pentru islam** – **Nobilul sanctuar** (Al Haram Al Sharif) – un complex ce cuprinde **Moscheea Al Aqsa** și **Cupola Stâncii**. A fost construit între anii 687 și 691 de către califul Abd al-Malik. Este cea mai veche construcție islamică funcțională din lume și important loc de pelerinaj.

Astfel, Ierusalimul ne învață că iubirea față de semeni nu are granițe.

Cupola sau Domul Stâncii, conform tradiției, adăpostește locul de rugăciune al patriarhului Avraam.

Biserica Sfântului Mormânt (aici într-o gravură din secolul al XIX-lea) a fost construită între anii 326 și 335 de către împărăteasa Elena, pe locul unde a pătimit și a fost răstignit Domnul Iisus Hristos.

Privește imaginile și, pe baza textului de mai sus, răspunde la întrebări:

1. Ce însemnătate are pentru creștinul de astăzi pelerinajul?
2. Cum putem contribui la păstrarea patrimoniului creștin din Țara Sfântă?

Ține minte...

- În Țara Sfântă a luat naștere creștinismul și pe aceste meleaguri a propovăduit Mântuitorul învățătura Sa.
- Cel mai important oraș era Ierusalimul, unde se găsea și Templul. Aici veneau familiile evreilor la marile sărbători.
- Viața socială a evreilor era în strânsă legătură cu tradițiile religioase ale acestora.

...și pune la inimă.

*Cât de iubite sunt locașurile Tale,
Doamne al puterilor!*

Psalmul 83, 1

*Căci Prunc s-a născut nouă, un
Fiu s-a dat nouă, a Cărui stăpânire e
pe umărul Lui și se cheamă numele Lui:
Înger de mare sfat, Sfetnic minunat,
Dumnezeu tare, biruitor, Domn al
păcii, Părinte al veacului ce va să fie.*
Isaia 9, 5

Nașterea Domnului

Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos

Nașterea Domnului Iisus Hristos a fost vestită în Vechiul Testament de mulți proroci. Profetul Ieremia a arătat că Fiul lui Dumnezeu urma să se nască din neamul lui David: *Iată vin zile, zice Domnul, când voi ridica lui David Odraslă dreaptă și va ajunge rege și va domni cu înțelepciune; va face judecată și dreptate pe pământ* (Ieremia 23, 5). Mântuitorul avea să stabilească un nou legământ între Dumnezeu și poporul lui Israel. Despre venirea lui Dumnezeu pe pământ ca Om vorbește și Noul Testament prin Sfintele Evanghelii. Astfel, aflăm că Mântuitorul S-a născut în Betleem pe vremea când romanii stăpâneau Iudeea și evreii erau conduși de regele Irod. **Momentul Nașterii a unit cerul cu pământul:** peștera a devenit casă, animalele au oferit căldură, iar stelele au luminat în mod neobișnuit.

Îngerii și păstorii au cântat imnuri de slavă. Înțelepți din țări îndepărtate au venit să se închine și să aducă daruri prețioase. După tradiția iudaică, la opt zile de la naștere, Pruncul a primit numele Iisus. La patruzeci de zile a fost dus la Templul din Ierusalim,

unde a fost întâmpinat de Dreptul Simeon și Prorocița Ana. Aici a fost închinat Domnului, după cum prevedea Legea lui Moise.

Pruncul Iisus trăia în orașul Nazaret, alături de mama sa, și îl ajuta pe bătrânul Iosif la treburi. Pe măsură ce creștea, se întărea cu duhul și cu înțelepciunea, iar harul lui Dumnezeu era mereu asupra Lui. Într-o zi, pe când avea 12 ani, au mers împreună la Ierusalim pentru a sărbători Paștile evreiesc. Îi plăcea să stea alături de înțelepții Templului. Le puneă întrebări și, la un moment dat, a tâlcuit la Templu din textele sfinte. Toți cei prezenți au fost foarte uimiți de priceperea și de răspunsurile Sale. **Nașterea minunată a Domnului a confirmat toate prorociile.**

Vocabular

- **a tâlcui** = a interpreta, a explica.
- **Evanghelie** = Vestea cea Bună.
- **Iudeea** = nume roman dat ținutului lui Iuda.
- **slavă** = laudă, mărire.

Înțelege textul

1. Unde și de către cine a fost prorocită Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos?
2. Unde și-a petrecut copilăria Iisus Hristos? Cum de a știut să le răspundă înțelepților de la Templu?

Citește și răspunde

Cea care L-a adus pe lume pe Mântuitorul a fost Fecioara Maria. Ea provenea dintr-o familie credincioasă și înțeleaptă. Părinții ei, Ioachim și Ana, i-au oferit o educație aleasă și la vârsta de trei ani au dus-o la Templul din Ierusalim. Acolo a fost crescută de preotul Zaharia. De la vârsta de 15 ani s-a aflat sub protecția lui Iosif, tâmplarul din Nazaret. Într-o zi, pe când se ruga, Arhanghelul Gavriil i-a adus vestea că va naște pe Fiul lui Dumnezeu: *Și iată vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt se va chema* (Luca 1, 31-32). A primit cu bucurie și multă smerenie această veste. Fiul lui Dumnezeu devenea astfel Fiul Omului. Datorită acestei alegeri binecuvântate, Preasfânta Fecioară Maria este numită și **Născătoare de Dumnezeu**.

Buna Vestire

Privește icoana de mai sus, citește textele și răspunde la întrebări:

1. De ce se bucură Fecioara Maria de o cinstită deosebită?
2. Extrage din poezia lui Mihai Eminescu expresiile care o descriu pe Maica Domnului.

Rugăciune

Crăiasă alegându-te,
Îngenunchem rugându-te
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie.
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire.
Privirea-ți adorată
Asupra-ne coboară,
O, Maică Precurată
Și pururea fecioară,
Marie!

Noi ce din mila Sfântului
Umbră facem pământului,
Rugămu-ne-ndurărilor
Luceafărului mărilor.
Ascultă-a noastre plângeri,
Regină peste îngeri;
Din neguri te arată,
Lumină dulce, clară,
O, Maică Precurată
Și pururea Fecioară,
Marie!

Mihai Eminescu

Caută și vei afla

- Caută în albume de artă capodopere ale culturii universale care ilustrează evenimente din viața Maicii Domnului (de exemplu *Buna Vestire* de Fra Angelico; *Logodna Fecioarei* de Rafael). Cum este reprezentată Maica Domnului în aceste picturi?
- Ascultă *Cântarea Mariei* (Luca 1, 46-50). Ce învățătură oferă această cântare?

*Darurile magilor
lăsate de Maica Domnului
Bisericii din Ierusalim, se găsesc
astăzi la Mănăstirea Sfântul Pavel
de la Muntele Athos (Grecia).*

Troparul Nașterii Domnului

*Nașterea Ta, Hristoase,
Dumnezeul nostru,
răsărit-a lumii
Lumina cunoștinței;
că întru dânsa cei ce slujeau
stelelor de la Stea
s-au învățat să se
îchine Ție,
Soarelui dreptății,
și să Te
cunoască pe Tine,
Răsăritul Cel de sus,
Doamne, Slavă Ție.*

Portofoliu interdisciplinar

Realizează un **desen** sau o **caracterizare** care să aibă unul din următoarele titluri:

- Bunătatea: Dreptul Iosif;
- Nădejdea: Dreptul Simeon;
- Dărnicia magilor.

Intră în joc

Citiți textul de mai jos și priviți imaginile alăturate. Lucrați pe echipe.

Cei trei magi l-au adus lui Hristos daruri prețioase: aur, smirnă și tămâie. O veche povestire spune că a existat și al patrulea mag. El și-a vândut toată averea și a cumpărat trei nestemate pentru a le dăruii Mântuitorului. În drum spre întâlnirea cu cei trei magi a oferit două dintre nestemate pentru îngrijirea unui bolnav și salvarea vieții unui prunc. A continuat să-L caute pe Mântuitorul mai bine de 30 de ani și, înainte de a ajunge la El, a dăruit a treia nestemată pentru a salva o tânără de la sclavie. Astfel a ajuns cu mâinile goale lângă Cruce, iar Mântuitorul i-a spus: *În sfârșit ai venit! Tu mi-ai adus cele mai frumoase daruri!*

1. Alcătuiți împreună cu echipa o listă cu darurile pe care I le-ați oferii lui Hristos.
2. Alegeți din listă trei daruri materiale și trei daruri sufletești. Argumentați alegerea.

Închinarea magilor

Activitate interactivă

Magii aveau origine asiro-babiloniană, erau foarte învățați și cunoșteau tainele stelelor. Știau că anumite evenimente importante erau însoțite de semne pe cer. Astfel, ei au descoperit locul Nașterii Mântuitorului fiind călăuziți de steaua cea mare și luminoasă.

Citește *Troparul Nașterii Domnului* de pe coloana alăturată și rezolvă următoarele cerințe:

- Identifică în text cum este numit Hristos și transcrie în caiet expresiile care se referă la persoana Mântuitorului.
- Cine erau cei care se închinau stelelor?
- Ce efect a avut asupra lor întâlnirea cu Pruncul Iisus?

Lecția 3

*În zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Judeii, spunând: Pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor. El este acela despre care a zis prorocul Isaia: „Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, drept faceți cărările Lui”.
Matei 3, 1-3*

Botezul Domnului Iisus Hristos

Botezul Domnului

Nu s-a ridicat între cei născuți din femeie unul mai mare decât Ioan Botezătorul (Matei 11, 11), a spus Mântuitorul. Ce personalitate extraordinară a fost ultimul mare proroc al Vechiului Testament, ca Însuși Dumnezeu să-l preamărească astfel? Oare ce a simțit acest sfânt la Botezul Domnului, când L-a atins pe Dumnezeu?

Sfântul Ioan, ca un mare Proroc și Înaintemergător, a avut misiunea de a pregăti poporul evreu pentru venirea Domnului. El a trăit în pustiul Iordanului. Postea aspru, avea doar o îmbrăcăminte din păr de cămilă, o cingătoare de piele și se hrănea cu lăcuste și miere sălbatică. La treizeci de ani, vârstă la care evreii își puteau începe activitatea publică, a venit la râul Iordan. Vorbea ca Sfântul Ilie, cu multă putere și îndrăzneală, îndemnându-i pe oameni să se îndrepte: *Pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor* (Matei 3, 2).

Viața lui excepțională atrăgea mulți ucenici. Mulțimile veneau la el să se boteze, dorind să își înnoiască viața. La aceeași vârstă, Domnul Iisus Hristos a venit la Iordan. Sfântul Ioan L-a recunoscut de

departe și L-a arătat celor din preajmă: *Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii* (Ioan 1, 29). Hristos i-a cerut lui Ioan să Îl boteze, însă acesta, smerit, nu îndrăznea, știind Cine este. Când Domnul a intrat în apă, rugându-Se, s-a deschis cerul, S-a coborât Duhul Sfânt peste El, ca un porumbel și S-a auzit glasul Tatălui din cer: *Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit* (Marcu 1, 11). Atingându-se de Hristos, apele Iordanului s-au sfințit, și prin ele întreaga fire.

La Botez s-a descoperit lumii că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu și S-a arătat Sfânta Treime: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. De aceea, sărbătoarea Botezului Domnului se mai numește și **Epifania**.

Vocabular

- **botez** = (aici) afundare în apă.
- **cingătoare** = curea.
- **Epifanie (Teofanie)** = arătarea lui Dumnezeu.
- **Înaintemergător (gr. *Prodromos*)** = înaintaș, precursor.
- **a se pocăi** = a regreta greșelile și a le îndrepta.